

Stockholm den 19 Februar 1921.

C o h n i m .

A1

Steffen und Heymann

Taentzienstr. 14.

Berlin W.50

Hiermit bitte ich Ihnen ein Anbot vom hierunter angegebenen Gerät so fort zu machen. Das Anbot soll Typ (samt Beschreibung und Gewichtangaben), Preis und übrige Lieferungsbedingungen angeben und soll ^{auf} geschwind lieferungsfähiges Gerät sich beziehen.

Betreffend Quantität und Qualität u.a. hier betreffendes Geräte - was vom modernsten und völligst kriegsfähigen Typ sein muss - gelten hierunter stehenden Anweisungen.

A. Infanterie-Kanonen.

1 Exemplar von verschiedenen Typen mit zugehörigen 100 à 300 St. vollständigen Geschossen pro Geschütz.

B. Fliegerabwehr-Kanonen (bewegliche).

Je 1 Exemplar von am höchsten 2 verschiedenen Typen mit zugehörigen 100 St. vollständigen Geschossen pro Geschütz. Der Kaliber soll für das eine der Geschütze 7,5 cm sein. Das Geschütz soll direkt auf Wagen feuerbereit sein. Transport vermittels Motor-Kraft, am liebsten vom Kraftwagen getrennt. Erforderliches Feuerleitungs- und Beobachtungs-Gerät (für Bestimmung von Zielentfernung, Höhe, Richtung, Fahrt, Aufsatz und Brennlängen-Bedarf, Regler und Seitenkorrekturen samt Horchgeräte u.a.) soll im Anbot eingehen.

C. Waffen zur Bekämpfung von Tanks.

a) Von Gewehr- oder Maschinengewehr- Typ:

Je 2 Exemplare von verschiedenen Typen mit zugehörigen 1000 Geschossen pro Waffe.

b) Von Kanonen-Typ:

1 Exemplar von verschiedenen Typen mit zugehörigen 100 St. vollständigen Geschossen pro Geschütz.

Von hervorragendem Interesse wäre, wenn es ein Typ gäbe, der sich gleichzeitig für mehrere als einen vom oben unter A, B und C angegebenen Zwecken eignete.

D. Tanks.

1 Exemplar von leichteren Typen mit Bestückung und dazu gehöriger Munition.

E. Kraftwagen der Artillerie (Panzerwägen)

1 Exemplar von leichteren Typen (Gewicht etwa 2,5 à 5 Tons)

F. 2000 , 4000 oder 5000 St. 21 cm Kartuschhülsen. (für absetzen)

G. 25000 oder 50000 St. Helme.

H. Gerät für Messabteilungen.

2 St. Bildmessteodoliten

2 " Fototeodoliten

3 " Lichtmessteodoliten

1 " Oscillationsapparate (für Schallmesstrupp)

I. Vollständiges Gerät für einen Artilleriemesstrupp.

Das Anbot soll von Ihnen spezifiziert sein.

Hochachtungsvoll und ergebenst

W. G. m.

Hauptmann.

STEFFEN & HEYMANN
EXPORT
DEUTSCHER MASCHINEN U. WERKZEUGE
CHEMISCHE PRODUKTE
CHARLOTTENBURG

TELEGRAMM-ADRESSE: „AVIAMOTOR“ BERLIN
CODE: A B C CODE 5. EDITION
FERNSPRECHER: AMT STEINPLATZ 709, 11231 UND 8336

B 1

Hae./Dr.

CHARLOTTENBURG 2. DEN 18. 3. 21.
GROßMANSTR. 36

SPEZIALHAUS
FÜR
FLUGMOTORE U. FLUGZEUGZUBEHÖR
HEERESGERÄT ALLER ART

LIEFERANTEN
DEUTSCHER FLIEGER- U. KRAFTFAHRTRUPPEN
AUSLÄNDISCHER HEERE UND FLOTTEN,
LUFTVERKEHRSGESELLSCHAFTEN U. A.

BANKKONTO:
I. DREYFUS & CO., BERLIN W. 58

Titl.

HEERESGERÄT

Armeeförvaltningens - Artilleridepartementet
Konstruktionseffdelning,

etr. V a 326.

Stockholm.

U:

LITÄRATTACHÉN	
Nr 104 1/13 1921	GRUPP:
AFG. Nr 126. 1/13 1921	GRUPP:

Auf Grund vorstehenden Schreibens bieten

wir Ihnen zur Auswahl an :

1. leichtere Raupenschlepper,
neu, wie sie in ihren Einzelheiten aus
Anlage 1 ersichtlich sind.

Wir liefern diese Schlepper zum Stückpreise von

M 184 000.--

c i f . Stockholm . Lieferung 3 - 4
Monate nach Bestellung.

Wir bitten um Anzahlung der Hälfte der Kaufsumme
bei Bestellung.

2. schwerere Raupenschlepper,
neu, wie sie für die deutsche Heeresverwaltung

während

K. Armeeverwaltungsamt

Ant. Ink. d. 23/3 1921 Nr. 155

UNSERE ANGEBOTE SIND, SOLANGE EIN ANDERES NICHT AUSDRÜCKLICH VERMERKT IST, FREIBLIEHEND.

ad. 108

STEFFEN & HEYMANN
EXPORT
DEUTSCHER MASCHINEN U. WERKZEUGE
CHEMISCHE PRODUKTE
CHARLOTTENBURG

TELEGRAMM-ADRESSE: „AVIAMOTOR“ BERLIN
CODE: A B C CODE 5. EDITION
FERNSPRECHER: AMT STEINPLATZ 709, 11231 UND 8336

B 1

Hae./Dr.

CHARLOTTENBURG 2. DEN 18. 3. 21.
GROßMANSTR. 36

SPEZIALHAUS
FÜR
FLUGMOTORE U. FLUGZEUGZUBEHÖR
HEERESGERÄT ALLER ART

LIEFERANTEN
DEUTSCHER FLIEGER- U. KRAFTFAHRTRUPPEN
AUSLÄNDISCHER HEERE UND FLOTTE,
LUFTVERKEHRSGESELLSCHAFTEN U. A.

BANKKONTO:
I. DREYFUS & CO., BERLIN W. 58

Titl.

HEERESGERÄT

Armeförvaltningens - Artilleridepartementet
Konstruktionseffdelning,

etr. V a 326.

Stockholm.

U:

LITÄRATTACHÉN	
Nr 104 1/13 1921	GRUPP:
AFG. Nr 126. 1/13 1921	GRUPP:

Auf Grund vorstehenden Schreibens bieten

wir Ihnen zur Auswahl an :

1. leichtere Raupenschlepper,
neu, wie sie in ihren Einzelheiten aus
Anlage 1 ersichtlich sind.

Wir liefern diese Schlepper zum Stückpreise von

M 184 000.--

c i f . Stockholm . Lieferung 3 - 4
Monate nach Bestellung.

Wir bitten um Anzahlung der Hälfte der Kaufsumme
bei Bestellung.

2. schwerere Raupenschlepper,
neu, wie sie für die deutsche Heeresverwaltung

während

K. Armeförvaltningens 14. 3. 21.

Ant. Ink. d. 23/3 1921 Nr. 155

UNSERE ANGEBOTE SIND, SOLANGE EIN ANDERES NICHT AUSDRÜCKLICH VERMERKT IST, FREIBLIEHEND.

ad J. 108

B2

HEYMANN

REPORT

ST
SUTS

während des Krieges gefertigt wurden. Diese Schlepper
haben einen 35 PS.Motor, ein Gewicht von 7 t.
Der Preis beträgt

M 198 000.--

c i f . S t o c k h o l m . Anliegend eine Photo-
graphie des Schleppers.

Hochachtungsvoll

[Handwritten signature]

F
MI
NK
EN
XP
EN

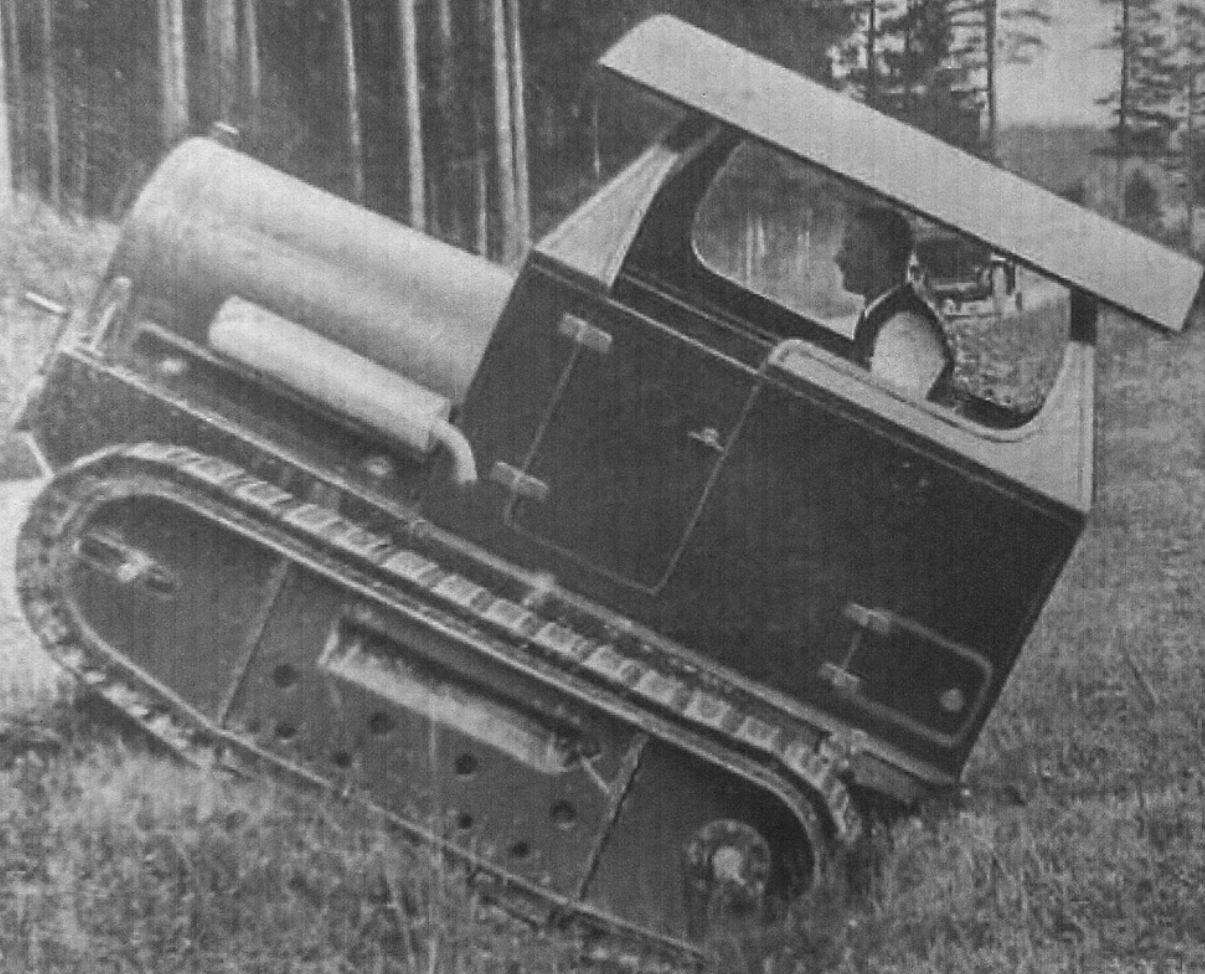
M 198 000.--

Stockholm

Bestellung

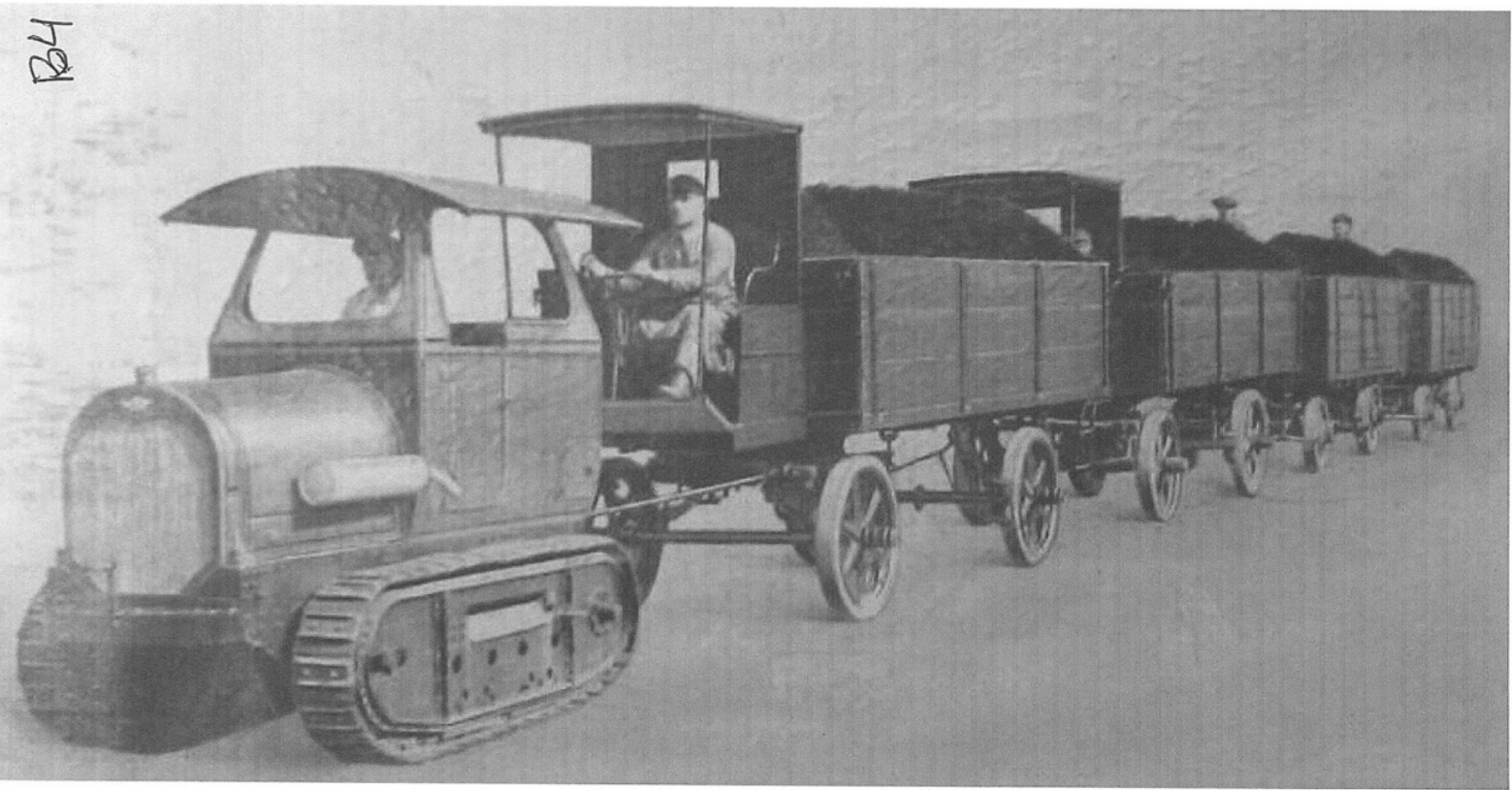
B3

B3

B4

B4

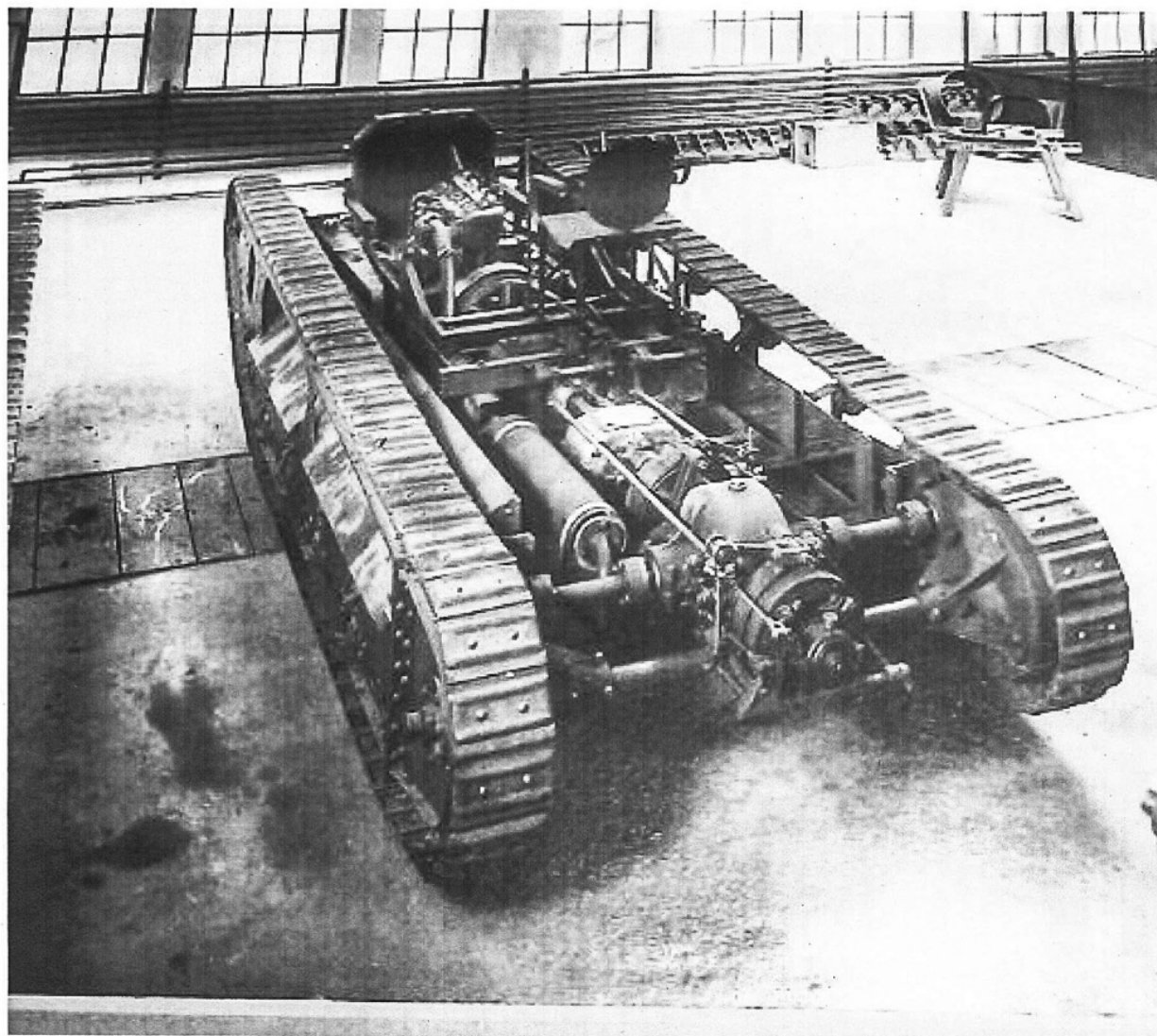

B5

B7

STEFFEN & HEYMANN

EXPORT
DEUTSCHER MASCHINEN U. WERKZEUGE
BERLIN W. 50 BB./Dr.

SPEZIALHAUS
FLUGMOTORE U. FLUGZEUGZUBEHÖR
HEERESGERÄT ALLER ART

LIEFERANTEN
DEUTSCHEN FLIEGER- U. KRAFTFAHRTRUPPEN,
AUSLÄNDISCHER HEERE U. FLOTTE
LUFTVERKEHRS-GESELLSCHAFTEN U. A.

BANKKONTEN:

BANK FÜR HANDEL UND INDUSTRIE
DEP.-KASSE E. BERLIN W. 62, SCHILLSTR. 7

BANKHAUS R. & F. STEINFELD
BERLIN C. 2, SPANDAUESTRASSE 19

BÖHMISCHE UNION-BANK, PRAG

POSTSHECKKONTO:
BERLIN NR. 107 650

HEERESGERÄT

Wir bieten Ihnen die in der Anlage näher
beschriebenen

15 RAUPENSCHLEPPER

mit Aufsatz

c i f . S t o c k h o l m zu folgenden Stückpreisen
an:

Der Raupenschlepper selbst(Chassis)

Mark: 261 000,--

der Panzer-Aufbau

Mark: 184 000,--

Summa Mark: 445 000,--

Aus Transportgründen ist es erforderlich,
das CHASSIS und den PANZER-AUFBAU getrennt zu befördern.
Die Zusammensetzung des kompletten Fahrzeuges erfolgt
nach Eintreffen an Ort und Stelle durch unsere Spezial-
Fachleute, so daß Ihnen der RAUPENSCHLEPPER in vollkommener

UNSERE LAGERBESTÄNDE SIND SO LANGE VORRÄTHIG BIS WEITERES NICHT ANGEKÜNDIGT WIRD. FÜR WEITERES INFORMATIONEN

TELEGRAMM-ADRESSE: „AVIAMOTOR“ BERLIN
CODE: A B C CODE 5. EDITION
FERNSPRECHER AMT STEINPLATZ 12034, 12035, 12036, 12037

BERLIN W. 50, DEN 14. Juli 1921.
TAUENTZSTR. 14

C 1

C2

betriebsfertigem Zustande Übergaben wird.

Hochachtungsvoll

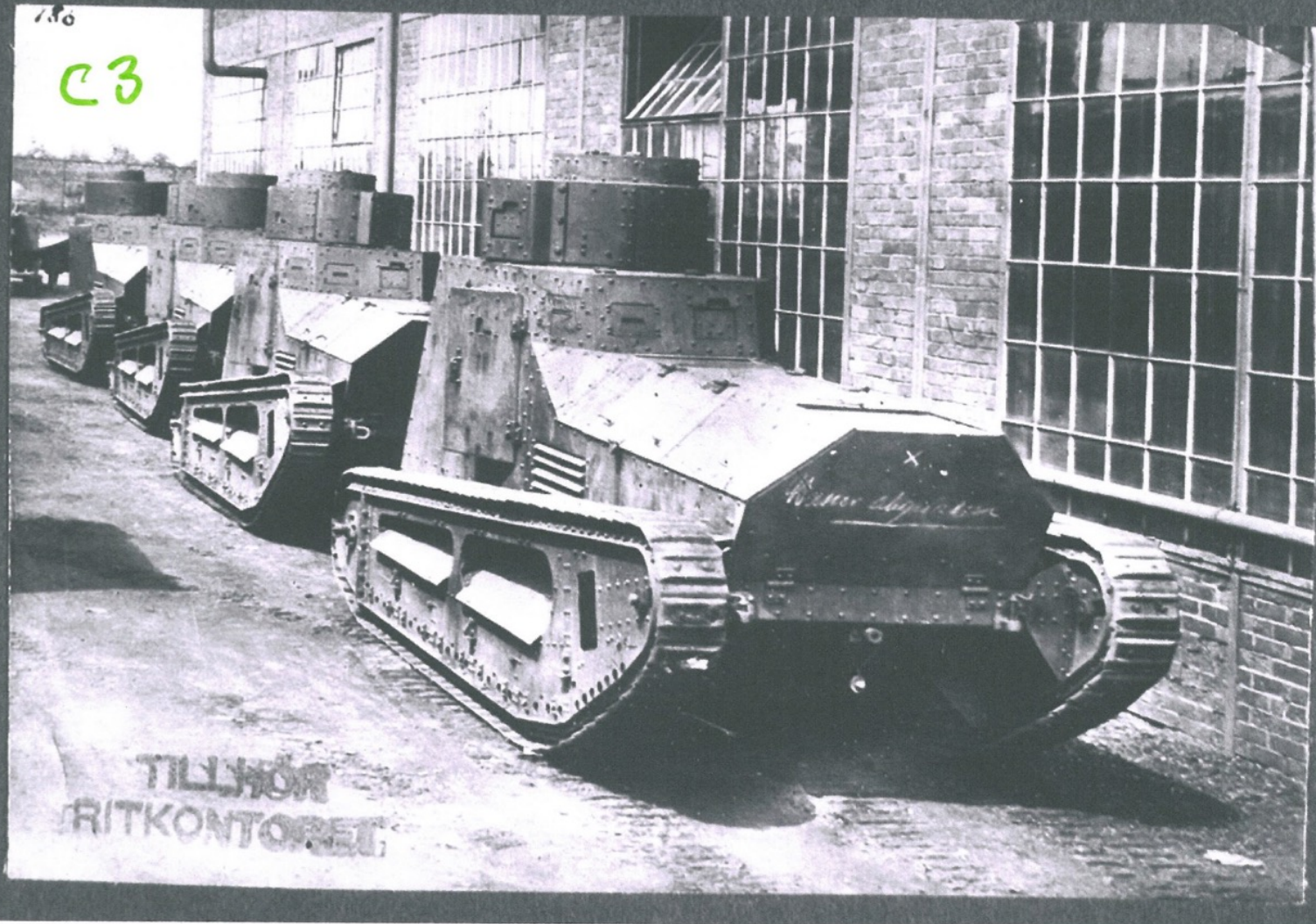
W. M. M. M.

1 Anlage.

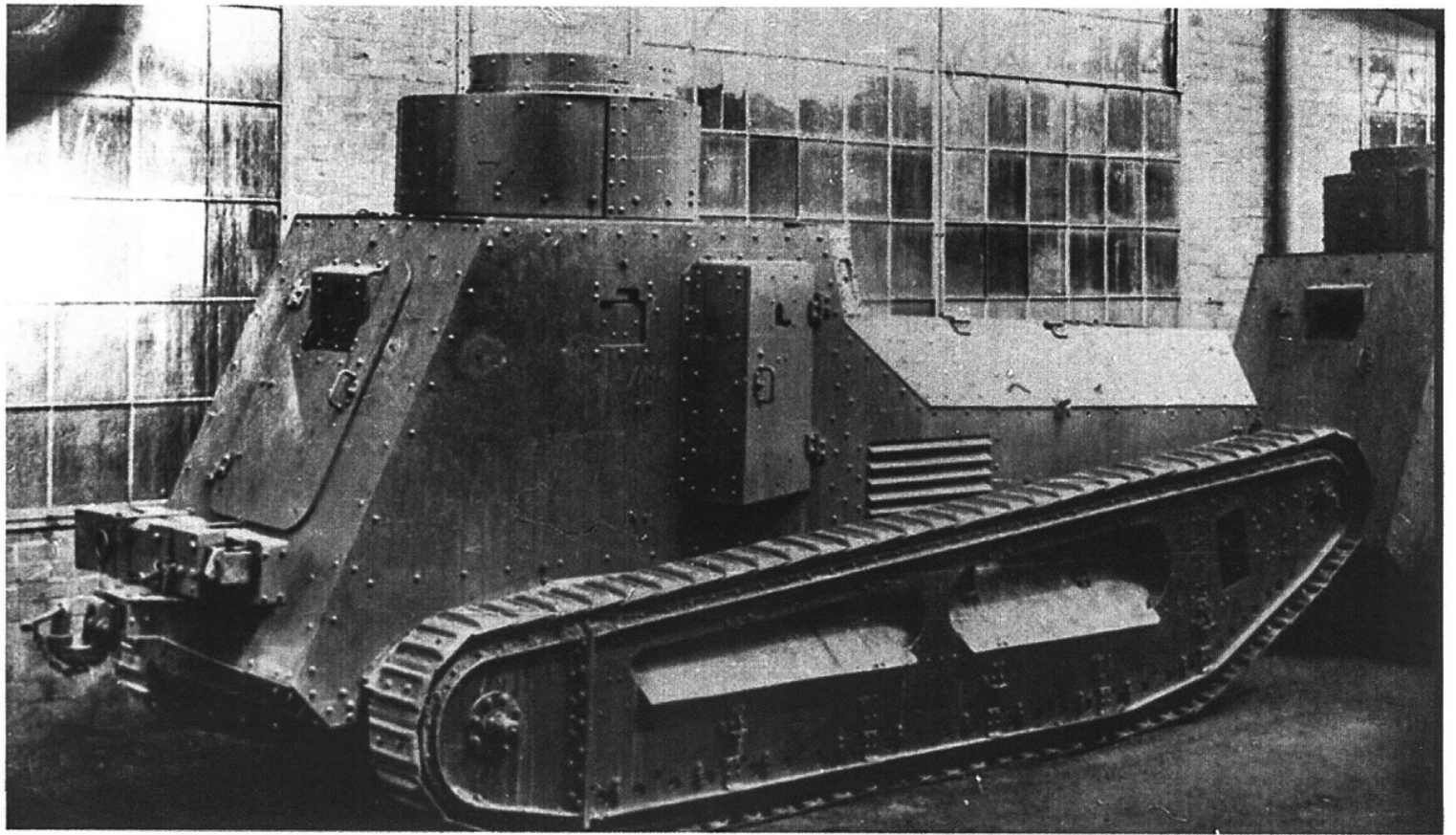
786

C3

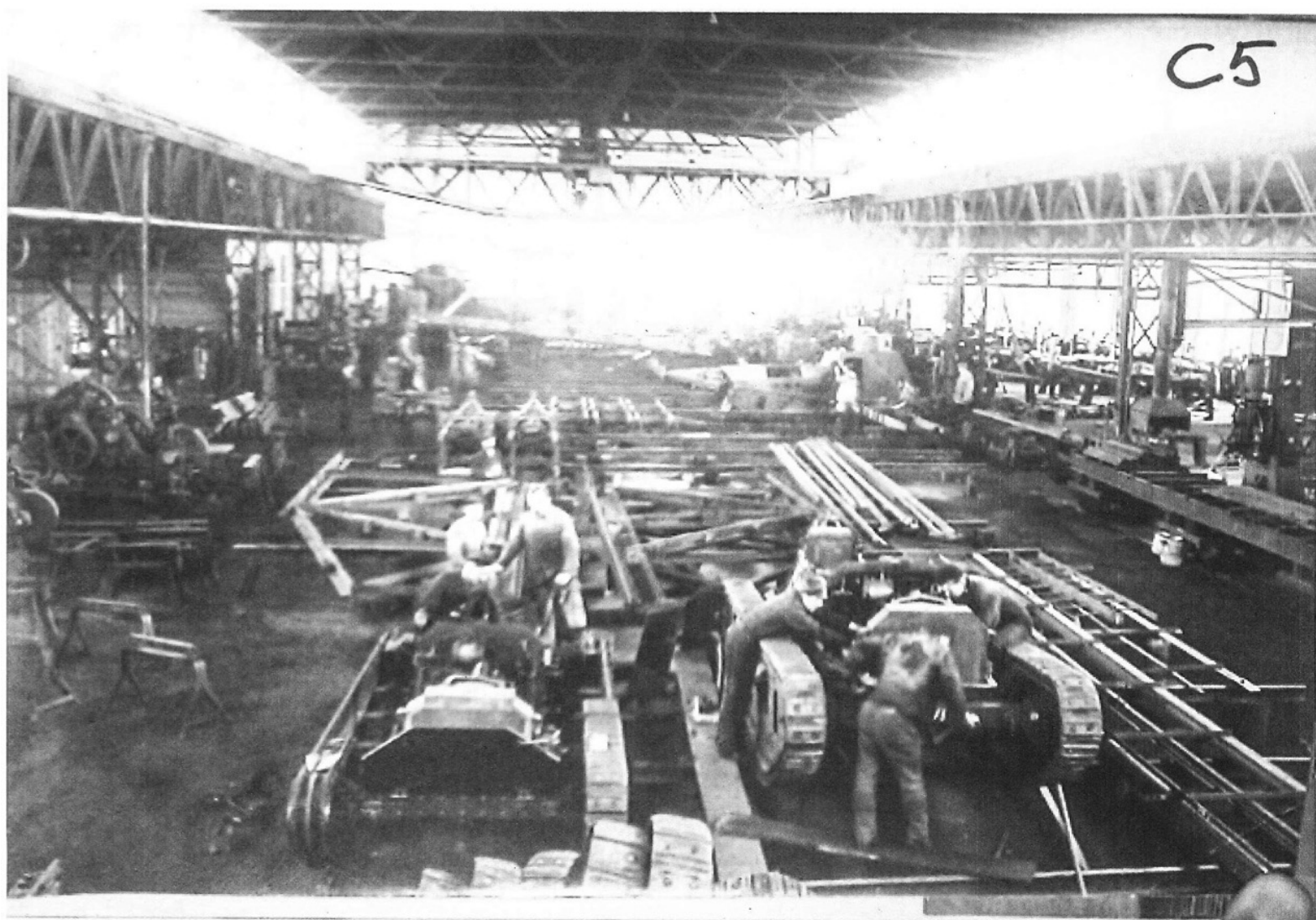
TILLHÖR
RITKONTORET

C4

C5

1921 den 24/7 Föredrags & Artilleri Dep:ten
 afskrift till fort. och civ. dep:ten
 Anteckning af förhållanden för samtliga beväringar om
 omkring af 100 000 frän
 antagande af extra utgifter till
 del 1000

UTSÄTT, med GUDS Måde, Sverges, Götes och Vendes Konung.

Vår ynnest och nådiga benägenhet med Gud Allsmäktig!
 Uti underdånig skrivelse den 29 juni 1921 har Vår Arméförvalt-
 nings artilleridepartement meddelat, att möjlighet yppat sig
 att för ett sammanlagt belopp av omkring 200.000 kronor inköpa
 10 pansarvagnar. Då detta syntes vara ett enastående tillfälle
 att för en relativt ringa kostnad erhålla en första uppsättning
 av detta stridsmedel, ansåge departementet, att ifrågavarande
 pansarvagnar om möjligt borde inköpas. Emellertid disponerade
 departementet för ändamålet endast omkring 100.000 kronor; och
 hemställde departementet på den grund, att ytterligare erforder-
 ligt belopp måtte av OSS ställas till förfogande.

I ärendet har Försvarsrevisionen avgivit utlåtande.

Vid föredragning av detta ärende hava VI funnit gott med-
 giva, att ett belopp av högst etthundratusen kronor må för ifrå-
 gavarande ändamål tagas i anspråk av fjärde huvudtitelns anslag
 till extra utgifter (1921:IV 2,H.2.). Vilket vederbörande till
 efterrättelse ländar.

Avskrift av detta brev tillställles Försvarsrevisionen.

Stockholms slott den 7 juli 1921.

Afskrift Kvitteras:

Artilleri dep:ten 4/11

— 1/11

[Signature]

[Signature]

Arméförvaltningens artilleri-, fortifikations- och civila departement;

Ändande avvisande av medel till inköp av pansarvagnar. H.D.N:r 89.

K. Arméförvaltningens Art. Dep:ten
 Ink. d. 17/7 1921 N:r 498 M.I.

1921 den 9/8 1600000 & Artilleri Depdet.

Uttalas kapten: a Schenström i Tyskland

GUSEAT, med GUDS Nåde, Sverges, Götes och Vendes Konung.

Vår ynnest och nådiga benägenhet med Gud Allsmäktig!

Sedan VI genom brev den 7 juli 1921 medgivit, att ett belopp av högst 100.000 kronor finge för anskaffande av pansarvagnar tagas i anspråk av fjärde huvudtitelns anslag till extra utgifter, har Ni uti underdånig skrivelse den 12 juli 1921 hemställt, att kaptenen vid Upplands artilleriregemente C.B.R. Schenström och kaptenen vid Positionsartilleriregementet C.W. Elliot måtte å tid, som Ni ägde bestämma, beordras avresa till Tyskland i och för besiktning av ovannämnda materiel.

Vid föredragning av detta ärende hava VI funnit gott bifalla vad Ni sålunda hemställt ävensom föreskriva, att till bemälda officerare må för ifrågavarande uppdrag utbetalas för resorna inom Sverige ersättning enligt gällande resereglemente samt för resorna och vistelsen utomlands dels ersättning med verkliga kostnaden för järnvägs- och ångbåtsbiljetter och dylikt samt för transport av reseffekter dels ock dagtraktamente med fyrtiofem kronor per dag, allt enligt av generalfälttygmästaren godkända reseräkningar, att utgå av det genom brevet

Artilleri- och Artilleridepartement;

K. 4/8 1921/10/17/98 H. I.

n Uge G.M.
erbe-Bedar
G.m.b.H.
in-Friedenau
neingau 1577

F 1

1926 den 18/7 föredrogs i Artilleri Deptet
afskrift till Schenström i Elliot

K U N G L. M A J : T har, på underdånig framställning och jämlikt nådigt brev denna dag, i nåder befallt, att Kaptenerna vid A.5 C.B.R.Schenström och vid A.9 C.W.Elliot skola på tid, som artilleridepartementet äger bestämma, avresa till Tyskland för besiktning m. m. av i nådigt brev den 7. innevarande månad omnämnd materiel.

Stockholms Slott den 15. juli 1921.

På nådigste befallning

Y. L. M. M. M.

Ernst Lindencrona

WILHELM UGÉ

G. M. B. H.

INGENIEUR-BÜRO

DRAHTANSCHRIFT:
UGÉ, FRIEDENAU.
FERNSPRECHER:
AMT RHEINGAU 1577.

G 1

SPEZIAL-FAHRZEUGE UND KRAFTMASCHINEN FÜR INDUSTRIE UND LANDWIRTSCHAFT
BESCHAFFUNGEN = GUTACHTEN = VERSUCHE = PROJEKTE = AUSFÜHRUNGEN

Bezieht: Kaufvertrag.

Berlin-Friedenau, den 22. Juli 1921.
Hacker-Strasse 8

Kaufvertrag!

Die Erschienenen

1) als Käufer:

Herr Walter Elliot.

2) als Verkäufer: Gewerbebedarf G. m. b. H.

haben folgendes beschlossen.

§ 1.

Die Firma Gewerbebedarf G. m. b. H. Berlin-Friedenau verkauft an:

Herrn Walter Elliot in Stockholm

10 Stück (zehn) Raupenschlepper nach dem am 20. Juli d. J. besichtigten
+ Musterfahrzeug nebst Zubehör nach den vorgelegten Zeichnungen U. 99
und U. 100, letztere folgt zwecks Montage.

§ 2.

Samtliches Gerät ist vom Verkäufer nach Stockholm unter der Adresse
an Pa. C. G. Bäckström Stockholm Sweden, Norra Södergatan 13 zu ver-
laden. Die Kosten hierfür trägt frei gegen Lübeck-Hafen der Verkäu-
fer, die übrigen Kosten der Käufer.

§ 3.

Der Kaufpreis beträgt pro kompletten Schlepper mit Zubehör:

A. 250 000.- (zweihundertfünfzigtausend) und wird belegt:

a) durch Zahlung in bar oder einem Scheck auf eine Berliner Bank,
letzterer ausgestellt für die Pa. Theodor Fuhrmann, Babageschäft, Ber-
linerstrasse 27 in Charlottenburg, in Höhe von 250 000.- i. Worten
(fünfhunderttausend) zahlbar bei Unterzeichnung des Vertrages.

b) durch Zahlung an den Spediteur Hans A. Hanson in Lübeck von je
100 000.- (einhunderttausend) für jeden verschifften Schlepper.

c) durch Zahlung von 1 100 000.- (einer Million) ratenweise je nach
Eintreffen des Zubehörs in Stockholm zahlbar an den Spediteur gegen
Auslieferung der Frechtriefte und nachdem sich der Käufer von dem In-
halt der Sendung und Übereinstimmung mit dem Frechtriefte überzeugt
hat.

§ 4.

Lieferungsumfang. Die Lieferung umfasst den betriebsfähigen Raupen-
schlepper mit eigens ausgeführter Kühlvorrichtung, seitlich angebrach-
ten in jeder Lage fassenden Benzintank, mit Vergaser, Magnet und Kon-
trolleinrichtungen versehen, die zur Wartung der Maschinen bedingt
sind. Die Lieferung des Zubehörs besteht als Ganzes in dem gesamten
Aufbau, bestehend aus 4 Seitenblechen, zwei davon mit Luftfilterniff-
nungen versehen, die letzteren mit Türöffnungen. 1 Vorderplatte, Rück-
wand mit Tür, einer Deckenplatte mit Turmloch. Dem Turm aus 3 Mantel-
blechen einem Fachblech und Klappe bestehend. Der Aufsatz aus zwei
Mantelblechen und dem monoförmigen Abschlussblech. Alles vorstehende
aus Ia Panzermaterial. Die Türscharniere, Verbindungswinkel und Klein-
eisenzeug, wozu auch die Kugellagerfabigen 3 Stück Tragvorrichtungen
für die MG's pro Wagen gehören sind aus bestem Eisenmaterial. Der im
Inneren liegende Riffblechbelag mit Tragwinkel ist solide gefertigt.
Die erforderlichen Werkzeuge, wie Steckschlüssel für Motor Wagen wer-
den mitgeliefert. Ebenso eine Fattspritze zum Einführen von Fett in
die Rollachsen.

1921 den 9/8 1600000 & Artilleri Deptet.

Uttalas kapten: a Schenström i Tyskland

GUSEAT, med GUDS Nåde, Sverges, Götes och Vendes Konung.

Vår ynnest och nådiga benägenhet med Gud Allsmäktig!

Sedan VI genom brev den 7 juli 1921 medgivit, att ett belopp av högst 100.000 kronor finge för anskaffande av pansarvagnar tagas i anspråk av fjärde huvudtitelns anslag till extra utgifter, har Ni uti underdånig skrivelse den 12 juli 1921 hemställt, att kaptenen vid Upplands artilleriregemente C.B.R. Schenström och kaptenen vid Positionsartilleriregementet C.W. Elliot måtte å tid, som Ni ägde bestämma, beordras avresa till Tyskland i och för besiktning av ovannämnda materiel.

Vid föredragning av detta ärende hava VI funnit gott bifalla vad Ni sålunda hemställt ävensom föreskriva, att till bemälda officerare må för ifrågavarande uppdrag utbetalas för resorna inom Sverige ersättning enligt gällande resereglemente samt för resorna och vistelsen utomlands dels ersättning med verkliga kostnaden för järnvägs- och ångbåtsbiljetter och dylikt samt för transport av reseffekter dels ock dagtraktamente med fyrtiofem kronor per dag, allt enligt av generalfälttygmästaren godkända reseräkningar, att utgå av det genom brevet

Artilleri- och Artilleridepartement;

K. 4/8 1921/10/17/98 H. I.

n Uge G.M.
erbe-Bedar
G.m.b.H.
in-Friedenau
neingau 1577

Königlich
Preussische Gesandtschaft
Militärattaché
Nr. 317

HEMMLIG

H 1

Till Kungl. Arméförvaltningens artilleridepartement.

922 den 5/1
Meddelas Civilbyrå

Bidi
B.-m.

Härmed har jag äran översända kvitto å
Femhundratusen (500 000) Reichsmark,
vilka av mig enligt Artilleridepartementets uppdrag ut-
betalats till Herr Wilhelm Uge såsom första avbetalning
för inköpta pansarvagnar.

Berlin den 23. juli 1921.

H. R. Häftman

Major, militärattaché.

Utbetalning till Uge

Förskott genom militärattachén i Berlin	RM 500 000
Lönerna genom C. G. Prichthaus	1 000 000
Slutbelopp genom militärattachén i Berlin	1 000 000
Samt RM 2 500 000	

Arméförvaltningens artilleridepartement

30/7 1921 M. H. 28 I

Att i en framtid organisera den inhemska giftgastillverkningen, sy-
des det x...
...utbyte av de pla-

Königlich
Preussische Gesandtschaft
Militärattaché

Nr. 2.

HEMLIG

J 1

Till Kungl. Arméförvaltningens Artilleridepartement.

922 den 5/1

Förordning & Artilleri

Middels Civilingen. *Diö*
B.-m.

Åberopande dels Artilleridepartementets Militärbyrås
(I. exp. avd.) skrivelse den 19. november 1921 angående
överlämnande av M. 250 000,- till firman Uge G.m.b.H. i
Berlin, dels Artilleridepartementets skrivelse den 23. de-
cember 1921, litt. H. 98, M.I, angående överlämnande av
M. 750 000,- till samma firma, har jag härmed äran över-
sända mottagarens kvitton å sagda belopp - tillsammans
M. 1 000 000,- - jämte konnossement å de varor, för vilka
likvid därmed erlagts.

Berlin den 2. januari 1922.

H. P. Läftman

Major, militärattaché.

Anteckningar
L. G. Beckström
Förskan an kassapersonal
2/1 22 *cl. H.*
Samlaren

Uttalanden till Uge

Förskott genom Militärattaché i Berlin	RM 500 000
Låns genom C. G. Beckström	" 1000 000
Statulån genom Militärattaché i Berlin	" 1000 000
	<u>Sum RM 2 500 000</u>

K. Arméförvaltningens

11-10-1921
4/1 1522 N. 1
1921

USNINGAR

J2

Mark Zweihundertfünftausend
von Herrn für Zubehörsche für R. n. l. w. für zu gleicher Zeit
Schiffs Konossement über den gleichen Wert über-
geben ist,
richtig erhalten zu haben, bescheinige hiermit.

Berlin, den 26. Novbr. 1921

Gewerbe-Bedarf
G. m. b. H.

Mk. 2.500,00

K. Armeeverwaltung 898
Ad Ink. d. 4/1 1922 Nr. 1921

W. K. K. K.

betalats till Herr Wilhelm Uge såsom första avbetalning
för inköpta pansarvagnar.

Berlin den 23. juli 1921.

H. R. Käftman
Major, militärattaché.

USNINGAR

13

Mark Siebenhundertfünfund
von Herrn Major Lieftman
gegen Komossement über 350 Behälterbleche des
Dampfer Vesta

richtig erhalten zu haben, bescheinige hiermit.

Berlin, den 29. Dezbr. 1921

Mk. 750 000.

Ad K. Armeförvaltningens
Ink. d. 4/1 1922 Nr. 898
1921

Gewerbe-Bedarf
G.m.b.H.

W. H. L. L. L.

betalats till Herr Wilhelm Uge såsom första avbetalning
för inköpta pansarvagnar.

Berlin den 23. juli 1921.

H. R. Lieftman

Major. militärattaché.

QUITTUNG.

Nr. 347
Förantled af:
Haft del:
Besvarad gen.:

81

Varvschefen vid Kungl. Flottans varv

Stockholm.

ang. montering av pansarvagnar.

Stockholm den 3. april 1922.

Med hänvisning till bifogade avskrift av Chefens
för Ingenjördepartementet vid Kungl. Flottans varv
skrivelse den 28. sistlidne mars D.N:r 5/1922 får Kungl.
Arméförvaltningens artilleridepartement härigenom äran
anhålla att montering av

9 st. pansarvagnar

måtte få utföras vid Kungl. Flottans varv samt att kost-
naderna härför måtte få beräknas efter samma grunder
som vid marinens egna arbeten.

Som stöd för denna sistnämnda begäran får Departo-
mentet meddela, att de arbeten som för Marinens räkning
utföras vid Departementet underställda verkstäder debi-
teras efter samma grunder som arbeten för Departementets
egen räkning, varvid dyrtidatillägg ej medräknas.

Vid bifall till ovanstående framtäilning kommer
att från Tygmästaren i Stockholm överlämnas dels en
fullt monterad pansarvagn att tjäna som modell och dels
ifrågevarande 9 st. smonterade pansarvagnar samt för
desamma avsedda chardade pansarplåtar, vinkeljärn, stål-
gjutgods och övrigt råmaterial jämte mallar för pansar-
plåtarnas utklippning.

Departementet skulle gärna se att ifrågevarande mon-
teringsarbete kunde vara avslutat under juni månad detta
år.

Lars C:son Sparre

Oscar Osterman

/ G. Thorén

Vidimeras och meddelas Konstruktions-
avdelningen.
Stockholm den 5. april 1922.
På befällning

Kapten.

L1

Behandlat enligt K. L. försl.,
Behandlat i D. u. n. H. 3 / 1923 H. I

del
anförslutningss
1923
bifogas
med hänvisning
till

Med anledning av Eder skrivelse den 6 dennes, Dn:r
H 51 M I angående hårdning av pansarplåtar till 10 st. pan-
sarvagnar har jag äran meddela, att de i skrivelsen angiv-
na arbetena kunna utföras vid härvarande varv för en be-
räknad kostnad av ca kronor 22500:-- . I denna summa ingår
kostnad för anskaffning av olja för hårdning till ca 6000
kronor. För denna olja har varvet icke någon användning
efter arbetets fullbordande, varför densamma då kan dispo-
neras av Eder.

Arbetet beräknas kunna utföras på en tid av ca 75 ar-
betsdagar, om intet oförutsett inträffar.

Framhållas må emellertid dels att varvet icke iklä-
der sig några garantier för hårdningens kvalitet eller nå-
got ansvar för de olika delarnas passning efter hårdningen,
dels att den ovannämnda kostnadsuppgiften icke är att be-
trakta som ett fast anbud, utan att arbetet vid varvet kom-
me att utföras enligt bok och räkning.

Stockholm den 20 november 1922

P. P. Ljungström

K. Arméförvaltningens Art. Dep. 1.

Koll.
L. S.

Mk. d. 20/11 1922 Nr. 751. M. 1.

[Signature]

K2

frågor. Jag börjar starkt tvivla på, att han tänker uppfylla sina åtaganden angående dessa frågor, varpå jag här har en skriftlig förbindelse av honom. Kan Du göra något för att få honom att svara, är jag ju dock mycket tacksam.

En annan sak, som jag beder få besvara Dig med, är återförskaffandet av tvenne besiktningsinstrument, som firman Goers fått låna 1917 i och för kontroll av sikten, vilka Artilleridepartementet då beställde hos denna firma. Dessa instrument hava kommit att kvarligga, och bifogar jag en avskrift av det kvitto, vi hava från firman. Som dylika väl arbetade instrument äro rätt dyrbara, vore bra, om de kunde tillrättaskaffas.

Din tillgivne

R. L. m.

L1

Arbetet utföras enl. K. L. försl.,
Behandlat i D. u. n. H. 3 / 1923 H. I

del
anförslings
1923
bifogas
med hänvisning
till

Med anledning av Eder skrivelse den 6 dennes, Dn:r
H 51 M I angående hårdning av pansarplåtar till 10 st. pan-
sarvagnar har jag äran meddela, att de i skrivelsen angiv-
na arbetena kunna utföras vid härvarande varv för en be-
räknad kostnad av ca kronor 22500:-- . I denna summa ingår
kostnad för anskaffning av olja för hårdning till ca 6000
kronor. För denna olja har varvet icke någon användning
efter arbetets fullbordande, varför densamma då kan dispo-
neras av Eder.

Arbetet beräknas kunna utföras på en tid av ca 75 ar-
betsdagar, om intet oförutsett inträffar.

Framhållas må emellertid dels att varvet icke iklä-
der sig några garantier för hårdningens kvalitet eller nå-
got ansvar för de olika delarnas passning efter hårdningen,
dels att den ovannämnda kostnadsuppgiften icke är att be-
trakta som ett fast anbud, utan att arbetet vid varvet kom-
me att utföras enligt bok och räkning.

Stockholm den 20 november 1922

P. P. Ljungström

K. Arméförvaltningens Art. Dep. 1.

Koll.
L. S.

Mk. d. 20/11 1922 Nr. 751. M. 1.

Enkelund